

Η ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΟΔΥΣΣΕΑ – ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Διαβάστε τη σκηνή της αναγνώρισης Οδυσσέα – Πηνελόπης, στη ραψωδία ψ της Οδύσσειας (μετ. Δ. Ν. Μαρωνίτης).

Ποιον ρόλο παίζει το συζυγικό κρεβάτι στην αναγνώριση αυτή;

Στο μεταξύ τον μεγαλόψυχο Οδυσσέα, μέσα στο σπίτι του, η Ευρυνόμη επήρε να τον λούζει, τον άλειψε με λάδι, του φόρεσε χλαμύδα ωραία και χιτώνα, κι η Αθηνά τον περιέβαλε με εξάισια ομορφιά, από την κεφαλή ως τα πόδια. [...]	176
[Πήρε ύστερα θέση αντίκρου στη γυναίκα του ο Οδυσσέας και της μίλησε:] «Παράξενη πολύ! Από τις άλλες τις ωραίες γυναίκες μόνο σ' εσένα έβαλαν καρδιά ανελέητη οι Ολύμπιοι.	189 190
Άλλη καμιά γυναίκα δεν θα μπορούσε να το αντέξει, να στέκει τόσην ώρα από τον άντρα της μακριά, όταν, μετά από τόσα βάσανα και πάθη, γυρίζει πάλι στην πατρική του γη κι έχουν περάσει είκοσι χρόνια ολόκληρα. Αλλά, καλή γερόντισσα, έλα και στρώσε μου τώρα την κλίνη, μόνος μου να πλαγιάσω – αυτή μέσα στα στήθη της κρύβει καρδιά από σίδερο.»	195
Του αντιμίλησε με λογική και φρόνηση η Πηνελόπη: «Παράξενος κι εσύ! Μήτε ψηλώνει ο νους μου μήτε περιφρονώ κανένα, αλλά και δεν θαμπώνομαι – ξέρω καλά πώς ήσουν, όταν το αποφάσισες να φύγεις από την Ιθάκη μ' εκείνο το μακρόκουπο καράβι.	200
Έλα, τώρα, Ευρύκλεια, φέρε και στρώσε του τη στέρη κλίνη έξω από την καλοχτισμένη κάμαρή μας, που μόνος του την έφτιαξε· τραβήξτε το γερό κρεβάτι εκεί και βάλτε πάνω του στρωσίδια, προβιές, φλοκάτες, σεντόνια πεντακάθαρα που λάμπουν.»	205
Μ' αυτά τα λόγια θέλησε τον άντρα της να δοκιμάσει· ο Οδυσσέας όμως, γεμάτος αγανάκτηση, στράφηκε στην πιστή γυναίκα του μιλώντας: «Γυναίκα, άσχημο λόγο πρόφες, που την ψυχή δαγκώνει. Ποιος μετακίνησε την κλίνη; Το βλέπω δύσκολο και για τον έμπειρο τεχνίτη ακόμη. Μόνο θεός, αν ήθελε, θα το μπορούσε κατεβαίνοντας να της αλλάξει θέση· θνητός που ζει, κι αν είναι στην ακμή της νιότης του, εύκολα δεν μπορεί να τη σαλέψει. Γιατί σ' αυτή την τورνευτή μας κλίνη κάποιο σημάδι υπάρχει απαραγνώριστο – το 'καμα εγώ, άλλος κανείς.	210
Φύτρωνε μέσα στου σπιτιού μας τον περίβολο κορμός μακρόφυλλης ελιάς, με θαλερό το φούντωμά της, κι αυτός χοντρός σαν μια κολόνα. Γύρω του εγώ την κάμαρη έχτισα και την ανέβασα με πέτρες πανωτές στο τελικό της ύψος· μετά τη στέγασα καλά από πάνω, και την ασφάλισα με κολλητά πορτόφυλλα, να αρμόζουν μεταξύ τους.	215 220
Τότε πια κούρεψα κλαδιά και φούντες της μακρόφυλλης ελιάς,	

κλάδεψα με επιδέξια τέχνη τον κορμό απ' τη ρίζα του,
με το σκεπάρνι τον πελέκησα, τον στάθμισα
για να ισώσει, τον δούλεψα να γίνει κλινοπόδαρο, κι άνοιξα
πάνω του τρύπες με το τρυπάνι. Αρχίζοντας μετά τον πλάνισα 225
και πάνω άπλωσα του κρεβατιού την τάβλα· τελειώνοντας,
μ' ασήμι, μάλαμα και φίλντισι την κλίνη στόλισα [...].
Αυτό είναι το σημάδι που σου φανερώνω. Μόνο που δεν γνωρίζω, 229
φοβερή γυναίκα, αν παραμένει ριζωμένη η κλίνη μας ή μήπως 230
άλλος αλλού την έστησε, κόβοντας σύρριζα το λιόδεντρο.»
Έτσι της μίλησε, κι ευθύς της λύθηκαν γόνατα και καρδιά,
αναγνωρίζοντας απαραγνώριστα σημάδια, του Οδυσσέα απόδειξη.
Βούρκωσε τότε, χύθηκε στο μέρος του, τα δυο της χέρια
πέρασε στον λαιμό του, φίλησε το κεφάλι του, κι ύστερα μίλησε: 235
«Μη μου θυμώνεις, Οδυσσέα, έχεις εσύ ασυναγώνιστο μυαλό
και κατανόηση για τους ανθρώπους. Πρέπει οι θεοί
στη συμφορά να μας παρέσυραν, που μας εφθόνησαν και δεν μας άφησαν
αχώριστοι να μείνουμε, μαζί τη νιότη μας να τη χαρούμε
και να γεράσουμε μαζί. 240
Τώρα ωστόσο μην παρεξηγείς το φέρσιμό μου
και μην αγανακτείς, που την αγάπη μου δεν έδειξα νωρίτερα.
Γιατί, βαθιά, η ψυχή μου ποτέ δεν έπαψε να τρέμει,
μήπως μ' εξαπατήσει κάποιος με τα λόγια του,
περαστικός – είναι πολλοί που σκέφτονται το πονηρό συμφέρον τους. [...] 245
Μα τώρα που φανέρωσες σημάδια απαραγνώριστα της κλίνης μας [...]. 253
Τώρα λοιπόν με πείθεις, όσο κι αν έδειξε αμετάπειστη η καρδιά μου.» 258

Johann Heinrich_Wilhelm_Tischbein (1751-1829), *Οδυσσέας και Πηνελόπη*.

Πηγή: Wikipedia Commons

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ